

Wielkopolski Rzemieślnik

Numer 2/2013 – LUTY 2013

<http://irpoznan.com.pl>

◆ **Spotkanie kolędowo-noworoczne**

◆ **„Enter” po pięćdziesiątce**

◆ **Abolicja składowa dla przedsiębiorców**

Spotkanie kolędowo-noworoczne

Marzena Rutkowska-Kalisz

Spis treści:

Spotkanie kolędowo-noworoczne	2
Jubileusz 60-lecia Cechu Rzemiosł Różnych w Rawiczu	5
Podstawowe wskaźniki na 2013 r.	6
Abolicja składowa dla przedsiębiorców	9
Raport z działalności egzaminacyjnej w 2012 r.	11
<u>Prezentacja zawodów rzemieślniczych:</u> BLACHARZ IZOLACJI PRZEMYSŁOWYCH	13
Enter” po pięćdziesiątce	14
W gmachu pod Pegazem	18
Europejski Rok Obywateli 2013	22
Podsumowanie projektu Parlamentu Hanzeatyckiego BSR QUICK	24
Komunikacja niewerbalna	25

Ostatnia niedziela stycznia w Wielkopolskiej Izbie Rzemieślniczej w Poznaniu, to od dwudziestu lat wyjątkowo uroczysty dzień. Tak samo było i 27 stycznia tego roku.

Tradycyjnie odbywa się wtedy Spotkanie kolędowo-noworoczne starszyny cechowej, rzemieślników i ich rodzin.

Najbardziej uroczystym gościem był Metropolita Poznański – Jego ekscelencja ks. Arcybiskup Stanisław Gądecki.

Prezes Jerzy Bartnik powitał również Poseł RP Bożenę Szydłowską, Wojewodę Wielkopolskiego Piotra Florka oraz przedstawicieli wielu instytucji współpracujących na co dzień z Wielkopolską Izbą Rzemieślniczą w Poznaniu.

Obecni byli także władarze wielu wielkopolskich powiatów i miast. Spotkanie jest tradycyjnie już okazją do zaprezentowania dorobku poszczególnych miast i regionów Wielkopolski. W tym roku szczególną rolę przypadła Adamowi Lewandowskiemu Burmistrzowi Śremu, bo to właśnie śremscy artyści zapewnili oprawę muzyczną spotkania.

Miniony rok wcale nie był tak zły jakby mogło się wydawać – tak najkrócej można podsumować wystąpienie Prezesa Jerzego Bartnika, który jak zawsze w czasie Spotkania do-

konuje swoistego bilansu działań wielkopolskiego rzemiosła. I choć rzemieślnicy z różnym skutkiem zmagają się z kryzysem w gospodarce to mimo wszystko z optymizmem mogą patrzeć w przyszłość. Prezes podkreślał, że dokonała się korzystna zmiana w podejściu do rzemiosła i to zarówno wśród decydentów, polityków jak i społeczeństwa. Co najważniejsze tę zmianę odnotowały media, które zaczęły rzemiosło postrzegać jako realną siłę gospodarczą i edukacyjną. Rozpoczęcie nauki w zawodzie nareszcie przestaje być negatywnym wyborem, a to w przyszłości zaowocuje nowymi kadrami w rzemiośle. Kończąc Prezes życzył wszystkim rzemieślnikom i ich rodzinom wszelkiej pomyślności, w pracy i w życiu osobistym – po prostu Dosiego Roku!

Rolę rzemiosła w wypracowaniu sukcesu gospodarczego Wielkopolski docenił

też Wojewoda Piotr Florek. Podkreślał, że to właśnie codzienna działalność firm rzemieślniczych przekłada się na realne i dobre wskaźniki ekonomiczne naszego regionu – w tym tak niską stopę bezrobocia!

Głos zabrał także Adam Lewandowski Burmistrzowi Śremu, który po krótko przedstawił walory swojego miasta i opowiedział w czym tkwi tajemnica sukcesu gospodarczego Ziemi Śremskiej.

Tradycyjnie już na koniec głos zabrał Arcybiskup Stanisław Gądecki w krótkim wystąpieniu zaznaczył ewangeliczny rodowód rzemiosła i przypomniał jak bardzo zmieniała się na przestrzeni wieków rola człowieka wykonującego swój zawód. Niestety ten filozoficzny spacer po historii nie napawa optymizmem... Jak podkreślał ks. Arcybiskup człowiek XXI wieku coraz bardziej przypomina bezduszną maszynę, która zdaje się zapominać o człowieczeństwie. Szczęśliwie rzemiosło pozostało tą sferą aktywności, która zachowała tradycyjne – chciałoby się rzec „normalne i ludzkie” relacje między pracodawcą a pracownikami. To największa wartość, którą rzemieślnicy powinni pielęgnować i przekazywać następnym pokoleniom...

Po tym krótkich wystąpieniach nastąpiło wręczenie darów dla ks. Arcybiskupa -

Burmistrz Śremu Adam Lewandowski wręczył obraz olejny namalowany przez śremskiego artystę plastyka, Stanisław Michałowicz Starszy Cechu Rzemiosł Różnych w Śremie wraz z delegacją wręczył ornaty. Swoją dar złożył także Cech Rzemiosł Włókienniczych w Poznaniu.

Po części oficjalnej rozpoczął się koncert. W

jego nastrój zgromadzonych znakomicie wprowadził świetlny i świetny wystrój Sali Reprezentacyjnej. Barwna iluminacja zmieniła Salę w prawdziwą salę koncertową. Śremscy artyści dokonali reszty... W karnawałowy, swingujący nastrój wprowadziła zgromadzonych Orkiestra Dęta Towarzystwa Muzycznego im. Mariana Zielińskiego. Orkiestra, której dziś przewodzi dyrygent Szymon Ratajczak ma 100 letnią tradycję. Grają w niej i to znakomicie zarówno uczniowie szkoły podstawowej jak seniorzy. Orkiestra skupia zatem pokolenia i dzięki temu ma też bardzo bogaty repertuar.

Prawdziwą uczcą dla miłośników śpiewu a capella był na pewno występ Chóru „Cantavi Ad Homini”, który od października 2008 r. działa przy Śremskim Ośrodku Kultury. W repertuarze chóru znajdują się utwory muzyki dawnej oraz współczesnej muzyki liturgicznej.

Spotkanie jak zawsze zakończyło się w swobodniejszej atmosferze – sprzyjały temu stoły bankietowe i życzenia wszelkiej pomysłowości.

Jubileusz 60-lecia Cechu Rzemiosł Różnych w Rawiczu

Renata Stelmaszczyk

Dnia 25 stycznia 2013 roku odbyła się uroczystość obchodów 60-lecia powstania Cechu Rzemiosł Różnych w Rawiczu.

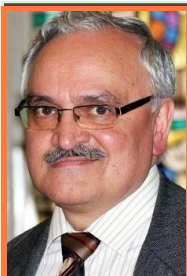
Uroczystość otworzył Starszy Cechu Pan Jan Sierpowski i powitał licznie zebranych gości. Wśród nich był Eugeniusz Staniewicz Wiceprezes Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu, Dyrektor Izby Tomasz Wika, Monika Lewandowska Pełnomocnik Izby w Lesznie. Obecni też byli przedstawiciele władz samorządowych: Starosta Powiatu Rawickiego Zygmunt Wolny, Burmistrz Miasta i Gminy Rawicz Tadeusz Pawłowski, Burmistrz Miasta i Gminy Jutrosin Zbigniew Koszarek, Burmistrz Miasta i Gminy Miejska Górka Karol Skrzypczak, Burmistrz Miasta i Gminy Bojanowo Józef Zuter, dyrektorzy wielu szkół zawodowych, a także starszyzna cechowa z zaprzyjaźnionych cechów Gostynia, Góry, Kościana, Leszna, Śmigła, Wschowy oraz rzemieślnicy, budowniczy i wieloletni członkowie rawickiego Cechu. Następnie Jan Sierpowski wy-

głosił okolicznościowe przemówienie oraz przyjął gratulacje i życzenia od uczestników uroczystości.

Za długoletnią przynależność do Cechu oraz za wysiłek włożony w budowanie i rozwój rzemiosła ziemi rawickiej, a także kultywowanie i promocję nauki zawodu w rzemiośle Zarząd Cechu wyróżnił Dyplomem Jubileuszu 60-lecia Cechu Rzemiosł Różnych w Rawiczu następujące osoby: **Wacława Ciesielskiego, Edwarda Dworeckiego, Józefa Dymkiewicza, Henryka Kowalskiego, Krysztynę Lewandowską, Piotra Mądrego, Konrada Miśkowiaka, Stanisława Nowaka, Zygmunta Pudliszaka, Czesława Sierakowskiego, Hieronima Spychalskiego, Franciszka Szymkowiaka i Jana Turbańskiego.**

Po zakończeniu tej części obchodów uroczystości nastąpiło spotkanie koleżeńskie.

Podstawowe wskaźniki na 2013 r.

Wiesław Ratajczak

Podatki

1. Skala podatkowa i zryczałtowane koszty uzyskania przychodu w roku 2013.

Skala podatkowa:

PODSTAWA OBLICZENIA PODATKU W ZŁOTYCH		PODATEK WYNOŚI
ponad	do	
	85.528	18% minus kwota 556,02 zł zmniejszająca podatek
85.528		14.839,02 zł + 32% nadwyżki ponad 85.528 zł

Kwota zmniejszająca podatek:

miesięczna – 46,33 zł,

roczna – 556,02 zł.

Koszty uzyskania przychodów z tytułu stosunku pracy:

a/ pracownicy mieszkający w tej samej miejscowości gdzie znajduje się ich zakład pracy:

od jednego zakładu pracy: miesięcznie – 111,25 zł, rocznie – 1335,00 zł,

od więcej niż jednego zakładu pracy: rocznie – 2002,25 zł.

b/ pracownicy dojeżdżający do pracy z innej miejscowości:

od jednego zakładu pracy: miesięcznie – 139,06 zł, rocznie 1668,72 zł,

od więcej niż jednego zakładu pracy: rocznie – 2502,56 zł.

2. Roczny dochód niepowodujący obowiązku zapłaty podatku dochodowego – 3091 zł.

3. Kwota przychodów netto za rok 2012 zobowiązująca do prowadzenia ksiąg rachunkowych /1,2 mln Euro/ - 4 936 560 zł.

4. Wartość przychodów za rok 2012 uprawniająca do statusu małego podatnika w podatku dochodowym od osób fizycznych /jednorazowa amortyzacja, kwartalne opłacanie zaliczek / i podatku od towarów i usług /1,2 mln Euro/ - 4 922 000 zł.

5. Wartość środków trwałych od których można dokonać jednorazowego odpisu amortyzacyjnego /50 tys. Euro/ - 205 000 zł.

6. Przepisy dotyczące opodatkowania w formie karty podatkowej nie uległy w roku bieżą-

cym zmianie. Zwaloryzowane średnio o 4,0 % zostały jedynie stawki zryczałtowanego podatku.

7. Z opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych mogą w 2013 roku skorzystać podatnicy którzy w roku ubiegłym uzyskali przychody z działalności gospodarczej prowadzonej samodzielnie lub w formie spółki w wysokości nieprzekraczającej /150 tys. Euro/ - 615 300 zł. na osobę prowadzącą działalność samodzielnie lub w spółce łącznie przez wszystkich wspólników.

8. Limit zwolnienia podmiotowego z podatku od towarów i usług w 2013 r. wynosi łącznie 150 tys. PLN z tytułu sprzedaży opodatkowanej wraz z podatkiem VAT za 2012r.

9. W 2013 roku nadal obowiązują wprowadzone czasowo podwyższone stawki podatku VAT – 23%, 8% i 5% oraz po zlikwidowanej stawce 0% towary i usługi objęte są stawką 5% i częściowo 8%.

Wynagrodzenia i składki

1. Wysokość miesięcznych składek na ubezpieczenia społeczne w 2013r. za osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą i osoby współpracujące wynosi:

Podstawa naliczania składek to 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia w 2013 roku /3 713 zł./ - 2227,80 zł.

LP	RODZAJ SKŁADKI	SKŁADKA W 2013 R. W ZŁ. ZA:	
		STYCZEŃ MARZEC	KWIECIEŃ GRUDZIEŃ
1.	Ubezpieczenie emerytalne /19,52%/	434,87	434,87
2.	Ubezpieczenie rentowe /8%/	178,22	178,22
3.	Dobrowolne ubezpieczenie chorobowe /2,45%/	54,58	54,58
4.	Ubezpieczenie wypadkowe dla przedsiębiorców zgłaszających do ub. społ. nie więcej niż 9 pracowników /1,93%/	43,00	
5.	Łączna składka na ubezpieczenia społeczne z dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym	710,67	
6.	Składka na Fundusz Pracy /2,45%/	54,58	54,58

2. Minimalne wynagrodzenie za pracę od 1 stycznia 2013 roku wynosi 1 600 zł., w tym w pierwszym roku pracy /80%/ - 1280 zł.

3. Wysokość miesięcznych składek na ubezpieczenia społeczne w 2013 r. za osoby po raz pierwszy podejmujące pozarolniczą działalność gospodarczą przez 24 miesiące od dnia jej rozpoczęcia wynosi:

LP	RODZAJ SKŁADKI	SKŁADKA W 2013 R. W ZŁ. ZA:	
		STYCZEŃ MARZEC	KWIECIEŃ GRUDZIEŃ
1.	Ubezpieczenie emerytalne /19,52%/	93,70	93,70
2.	Ubezpieczenie rentowe /8%/	38,40	38,40
3.	Dobrowolne ubezpieczenie chorobowe /2,45%/	11,76	11,76
4.	Ubezpieczenie wypadkowe dla przedsiębiorców zgłaszających do ubezpieczenia społecznego nie więcej niż 9 pracowników /1,93%/	9,26	
5.	Łączna składka na ubezpieczenia społeczne z dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym	153,12	
6.	Składka na Fundusz Pracy /2,45%/	---	---

Podstawa naliczania składek to 30% minimalnego wynagrodzenia w 2013 roku /1 600 zł./ - 480 zł.

4. Składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wynosi 0,10% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe.

5. Wysokość składki zdrowotnej w 2013 roku za osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą i osoby współpracujące wynosi /9% podstawy/ - 261,73 zł. miesięcznie, z tego do odliczenia od podatku dochodowego /7,75% podstawy/ - 225,38 zł.

Podstawa naliczenia składki to 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku w IV kw. 2012 r. /3.877,50 zł. – 2908,13 zł.

6. Wysokość maksymalnych stawek świadczenia urlopowego oraz odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2013 r. podobnie jak w ubiegłym roku nie uległa zmianie. podstawa: 2.917,14 zł.

– pracownicy pełnozatrudnieni /37,5%/ - 1093,93 zł.,

– pracownicy młodociani zatrudnieni w celu nauki zawodu:

I rok /5%/ - 145,86 zł.

II rok /6%/ - 175,03 zł.

III rok /7%/ - 204,20 zł.,

– pracownicy zatrudnieni w szczególnie uciążliwych warunkach pracy /50%/ - 1.458,57 zł.,

– emeryci i renciści będący pod opieką zakładu pracy /6,25%/ - 182,32 zł.,

– fakultatywny odpis na zatrudnionych pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności /37,5%+6,25%/ - 1.276,25 zł.

Warunki płatności na ZFŚS: odpisy wpłacać należy na wyodrębniony rachunek bankowy w terminie do 30 września 2013 r., w tym – 75% do 31 maja 2013 r.

Abolicja składkowa dla przedsiębiorców

Marlena Nowicka

15 stycznia 2013 r. wchodzi w życie abolicja dla przedsiębiorców, uchwalona ustawą z dnia 9 listopada 2012 r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012 r., poz. 1551). Ustawa umożliwia umorzenie nieopłaconych składek na własne ubezpieczenia w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r.

KTO JEST UPRAWNIONY DO ZŁOŻENIA

WNIOSKU?

- ⇒ osoby podlegające w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. obowiązkowo ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności, tj. pozarolniczej działalności gospodarczej na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, działalności twórczej lub artystycznej, bądź działalności w zakresie wolnego zawodu, albo jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub wspólnik spółki jawnej, komandytowej, partnerskiej.
- ⇒ spadkobiercy i osoby trzecie wobec których ZUS wydał decyzje o przeniesieniu odpowiedzialności za zobowiązania płatnika z tytułu nieopłaconych przez niego składek na jego własne ubezpieczenia za okres od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r.

JAKIE NALEŻNOŚCI PODLEGAJĄCE

UMORZENIU?

- ♦ składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz wypadkowe, za okres od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r. za osoby obowiązkowo podlegające tym ubezpieczeniom
- ♦ z tytułu prowadzonej działalności,
- ♦ składki na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres, za który zostaną umorzone składki na ubezpieczenia społeczne,
- ♦ odsetki za zwłokę naliczone od składek podlegających umorzeniu,
- ♦ opłata prolongacyjna, opłata dodatkowa, koszty upomnienia oraz koszty egzekucyjne naliczone od należności podlegających umorzeniu.

JAKIE SA WARUNKI UMORZENIA

NALEŻNOŚCI?

- * nieposiadanie na dzień wydania decyzji o umorzeniu należności niepodlegających umorzeniu za wyjątkiem należności z tytułu składek za okres do 31 grudnia 1998 r.
- bądź też
- * spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji określającej warunki umorzenia lub w terminie wynikającym z zawartej umowy o rozłożeniu zadłużenia na raty.

TERMIN NA ZŁOŻENIE WNIOSKU

Osoby uprawnione mogą złożyć wniosek o umorzenie należności w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Natomiast osoby, którym ZUS po dniu wejścia w życie ustawy wyda decyzję o:

- podleganiu obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym,
- wysokości zadłużenia z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne za okres od 1 stycznia 1999 r. do 28 lutego 2009 r.,
- przeniesieniu odpowiedzialności na spadkobiercę lub osobę trzecią będą mogły złożyć taki wniosek w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, chyba że termin 24 miesięcy jest dłuższy.

NIEZBĘDNE DOKUMENTY

⇒ W przypadku osób nie prowadzących pozarolniczej działalności w dniu 1 września 2012 r. oraz w dniu złożenia wniosku o umorzenie, jedynym dokumentem będzie poprawnie wypełniony wniosek o umorzenie należności, dostępny na stronie www.zus.pl

⇒ W przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność w dniu 1 września 2012 r. albo w dniu złożenia wniosku o umorzenie, dokumentami składanymi przez dłużnika będą:

- poprawnie wypełniony wniosek o umorzenie należności,
- wypełniony „Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis” (formularz dostępny jest w jednostkach ZUS oraz do

pobrania ze strony:

<http://www.uokik.gov.pl/download.php?plik=8387>) lub

- wypełniony „Formularz informacji przedstawianych przez wnioskodawcę – w przypadku ubiegania się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (formularz dostępny jest w jednostkach ZUS oraz do pobrania ze strony:

<http://www.dziennikustaw.gov.pl/D2010121081001.pdf>,

- oświadczenie zawierające informacje niezbędne do ustalenia kategorii ratingowej (druk oświadczenia jest dostępny w jednostkach ZUS oraz na stronie: www.zus.pl),
- zaświadczenia/oświadczenia o udzielonej pomocy de minimis.

W stosunku do tej grupy płatników postępowanie w sprawie wydania decyzji określającej warunki umorzenia zostanie zawieszona do dnia ogłoszenia decyzji Komisji Europejskiej.

DODATKOWE UDOGODNIENIA DLA PŁATNIKÓW

Wnioski w sprawie umorzenia należności dostępne są:

- ♦ na stronie www.zus.pl,
- ♦ na Sali Obsługi Klientów w każdej jednostce ZUS (wykaz jednostek oraz ich adresów i numerów telefonów znajduje się na stronie www.zus.pl).

ZUS przygotował także szczegółowe ulotki informacyjne w dwóch wersjach:

- ♦ dla osób prowadzących działalność w dniu 1 września 2012 r. lub w dniu złożenia wniosku o umorzenie;
- ♦ dla osób, które przed 1 września 2012 r.

Raport z działalności egzaminacyjnej w 2012 r.

Iwona Derda

Wielkopolska Izba Rzemieśnicza w Poznaniu w 2012 r. w wyniku przeprowadzonych egzaminów potwierdziła posiadanie kwalifikacji zawodowych przez 4300 osób. 3882 osoby uzyskały świadectwa czeladnicze w 40 zawodach, 118 osób uzyskało dyplom mistrzowski w 24 zawodach, a 300 osób w 18 zawodach uzyskało zaświadczenia złożenia egzaminu sprawdzającego. Negatywny wynik egzaminu przy pierwszym podejściu uzyskało 1018 osób, co stanowi blisko 20% wszystkich przystępujących do egzaminu kandydatów, w tym 967 osób nie zdało egzaminu czeladniczego, 43 osoby nie zdały egzaminu mistrzowskiego oraz 8 osób nie zdało egzaminu sprawdzającego. Należy zaznaczyć, że kandydaci, którzy z egzaminu otrzymali oceny niedostateczne w większości nie zdali etapu teoretycznego. Jedynie w zawodzie fryzjer duży odsetek niezdających dotyczył również etapu praktycznego. W wyniku przystąpienia do egzaminu poprawkowego większość osób zdała egzamin i uzyskała dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji zawodowych.

Podobnie jak w poprzednich latach zdecydowaną większość kandydatów przystępujących do egzaminu czeladniczego stanowili uczniowie rzemiosła. Wśród przystępujących do tego egzaminu zaledwie ok. 3,5% stano-

wili kandydaci z wolnego naboru. W ubiegłym roku wśród przeegzaminowanych osób z wolnego naboru znaleźli się m.in., kandydaci skierowani przez powiatowe urzędy pracy na egzamin czeladniczy i sprawdzający po ukończeniu przygotowania zawodowego dorosłych. Przygotowanie to cieszy się coraz większym zainteresowaniem, a współpraca organizacji rzemieślniczych z powiatowymi urzędami pracy rozwija się dynamicznie. Ponadto znaczącą grupę kandydatów z wolnego naboru stanowiły osoby przystępujące do egzaminów bezpłatnie w ramach projektów realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2012 roku największą popularnością cieszyły się egzaminy w następujących zawodach: mechanik pojazdów samochodowych, fryzjer, stolarz, malarz – tapeciarski, murarz oraz monter instalacji i urządzeń sanitarnych. Egzaminy te potwierdzają rosnące zainteresowanie nauką i zapotrzebowanie na wykwalifikowanych pracowników w tych zawodach na rynku pracy. Niepokojący jest z kolei kolejny spadek zainteresowania nauką i potwierdzaniem kwalifikacji zawodowych w zawodach spożywczych, jak rzeźnik-wędliniarz, piekarz i cukiernik, a także w zawodzie krawiec.

W 2012 r. do egzaminów czeladniczych przystąpili kandydaci w następującej ilości między innymi w takich zawodach, jak:

LP	ZAWÓD	2010r	2011r	2012r
1	Mechanik pojazdów samochodowych	696	755	753
2	Fryzjer	673	707	746
3	Stolarz	398	369	343
4	Murarz	286	254	280
5	Malarz – tapeciarz	281	299	235
6	Cukiernik	197	180	141
7	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	194	218	235
8	Elektryk	189	164	180
9	Ślusarz	182	188	140
10	Piekarz	102	87	75

Zeszlatoroczna sesja egzaminacyjna, a także wcześniejsze lata pokazały, iż każdego roku pewna grupa młodocianych pracowników kończących naukę zawodu nie przystępuje do egzaminu czeladniczego. W ubiegłym roku było to ok. 367 osób, w 2011 r. 588 osób, w 2010r. 434 osób. Zjawisko to jest bardzo niekorzystne.

Młodzi ludzie nie przystępując do egzaminu czeladniczego, utrudniają sobie przyszłą drogę zawodową. Uzyskanie tytułu czeladnika ma ogromną wartość, gdyż dla wielu osób jest przepustką do podjęcia satysfakcjonującej i dobrze płatnej pracy, dającej możliwość dalszego rozwoju i doskonalenia umiejętności zawodowych. Potwierdzają to statystyki urzędów pracy, które wyraźnie wskazują, iż osoby posiadające kwalifikacje zawodowe w zawodach rzemieślniczych bez problemu znajdują zatrudnienie. Z pewnością w niedalekiej przyszłości ranga, prestiż społeczny i wynagrodzenie osób wykonujących zawody rzemieślnicze, zwłaszcza bar-

dzo dobrych fachowców, będzie rosła. Już dziś cenią to kraje o najwyższej kulturze i produktywności pracy: Niemcy, Szwajcaria, Austria i inne.

Z tego względu należy przy każdej możliwej okazji uświadamiać młodym ludziom o konieczności przystąpienia do egzaminu czeladniczego po zakończeniu nauki zawodu, tak aby czas nauki nie był zmarnowanym czasem.

Bardzo cieszymy się z kolei z faktu, iż osoby, które zdawały w ubiegłym roku egzamin, w bardzo znaczącej części prezentowały wysoki poziom przygotowania teoretycznego i praktycznego do egzaminów, a ponadto ważność i podniosłość wydarzenia, podkreślali galowym strojem podczas egzaminu.

Mamy nadzieję, iż przyszła sesja egzaminacyjna pokaże jeszcze lepsze przygotowanie do egzaminów oraz poszerzy grupę absolwentów nauki zawodu przystępujących do egzaminu.

BLACHARZ IZOLACJI PRZEMYSŁOWYCH

Do typowych zadań zawodowych blacharza izolacji przemysłowych należy wykonywanie osłon i obróbek blacharskich dla pięciu podstawowych zakresów izolacji:

- ⇒ izolacje termiczne ciepłochronne: osłony z blachy dla izolacji rurociągów, kolan, redukcji, trójników, dennic płaskich, dennic wypukłych, kapturew na zawory i kołnierze, jak również obróbki blacharskie przy izolacji blachą trapezową np. kotłów, zbiorników, czy elektrofiltrów oraz oblachowanie izolacji turbin;
- ⇒ izolacje zimnochronne: osłony z blachy dla izolacji rurociągów, kolan, redukcji, trójników, dennic płaskich, dennic wypukłych, kapturew na zawory i kołnierze;
- ⇒ izolacje akustyczne i przeciwdrganiowe: osłony z blachy dla izolacji wentylatorów, wykonanie z blachy kulis i ekranów przeciwdźwiękowych, wykonanie blaszanych osłon dla kabin przeciwdźwiękowych;
- ⇒ izolacje ogniochronne: wykonywanie osłon z blachy dla tych izolacji lub konstrukcji nośnej z blachy;
- ⇒ izolacje instalacji technicznego wyposażenia budynków: osłony z blachy dla izolacji rurociągów, kolan, redukcji, trójników, kapturew na zawory i kołnierze, osłony z blachy dla izolacji kanałów wentylacyjnych.

Blacharz izolacji przemysłowych musi umieć rozróżniać rodzaje izolacji przemysłowych, posługiwać się dokumentacją techniczną i technologiczną, wykonywać szkice instalacji przemysłowych, dobierać materiały, narzędzia i sprzęt do wykonywania płaszczy ochronnych izolacji przemysłowych oraz konstrukcji wsporczych i nośnych, wykonywać podstawowe obliczenia warsztatowe, dobierać metody i techniki połączeń blach oraz elementów konstrukcyjnych, posługiwać się przyrządami oraz urządzeniami kontrolno-pomiarowymi, wykonywać trasowanie na podstawie pomiarów i rysunków, wykonywać czynności związane z obróbką ręczną i obróbką skrawaniem, użytkować maszyny i narzędzia stosowane podczas obróbki blachy, wykonywać elementy płaszczy ochronnych, wykonywać połączenia rozłączne i nierozłączne elementów konstrukcji oraz płaszczy ochronnych izolacji, zabezpieczać wykonane elementy konstrukcji i płaszczy ochronnych izolacji przed uszkodzeniem oraz szkodliwym wpływem czynników zewnętrznych, wykonywać prace związane z rekonstrukcją uszkodzonych elementów płaszczy ochronnych oraz konstrukcji wsporczych i nośnych.

Kandydat do zawodu blacharza powinien charakteryzować się: zainteresowaniami i zdolnościami technicznymi, zręcznością do prac manualnych, starannością i dokładnością, oraz wyobraźnią przestrzenną. Ponadto przydatne są również cechy takie jak: zdolność koncentracji uwagi, odpowiedzialność, niezależność i samodzielność w działaniu, wytrwałość i cierpliwość w realizacji powierzonych zadań, a także dobra koordynacja wzrokowo – ruchowa. Prace blacharskie z reguły wymagają znacznego wysiłku fizycznego, braku lęku wysokości oraz dobrej ogólnej sprawności fizycznej.

Osoba posiadające kwalifikacje do wykonywania prac w zawodzie blacharza izolacji przemysłowych może znaleźć zatrudnienie w budowanych lub modernizowanych zakładach przemysłu lekkiego i ciężkiego, takich jak: zakłady chemiczne, petrochemie, rafinerie, huty, elektrownie i elektrociepłownie, spalarnie śmieci, cementownie, w przemyśle stoczniowo-okrętowym oraz na platformach wiertniczych. Prace w tych firmach, w zależności od zakresu, zlecane są wyspecjalizowanym firmom izolacyjnym, budowlanym, remontowym, czy też warszatom rzemieślniczym zajmującym się izolacjami przemysłowymi.

Podstawowymi narzędziami i sprzętem używanym przez blacharzy izolacji przemysłowych są: miarki, liniały, kątowniki, cyrkle, rysiki, punktaki, narzędzia do cięcia, sprzęt do kształtowania blachy - żłobiaraka, zaginarka, lutownica, urządzenia do podnoszenia (wciągania), taśmy miernicze, urządzenie zabezpieczające (szelki bezpieczeństwa, uprząż, siatka bezpieczeństwa, kask, itp.).

Pracodawcy zainteresowani przyjęciem pracowników młodocianych i prowadzeniem przygotowania zawodowego w tym zawodzie są obowiązani posiadać kwalifikacje do szkolenia zgodnie z rozporządzeniem MEN w sprawie praktycznej nauki zawodu oraz zapewnić warunki do realizacji programu praktycznej nauki zawodu. Warunki do jej realizacji będą spełnione, jeśli zakład wykonuje usługi blacharskie. Szczegółowe informacje dotyczące kształcenia w tym zawodzie można uzyskać na stronie www.koweziu.edu.pl.

„Enter” po pięćdziesiątce

Marzena Rutkowska-Kalisz

...”Wiedziałem gdzie go włączyć i wyłączyć i tyle”...

...” Nie sądziłam ,że można tak sobie ułatwić pracę”...

...” Do młodszych wciąż mi daleko dlatego zdecydowałem się na drugi stopień kursu”...

To opinie bardzo często powtarzane przez uczestników kursu, którego pierwsza i druga edycja właśnie się zakończyła. Pora zatem na pierwsze podsumowania i refleksje. Były to cykle szkoleń przeprowadzone w ramach projektu „Nowoczesny Rzemieślnik”, który finansowany jest przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Głównym celem projektu jest zwieszenie konkurencyjności pięćdziesięciu mikro i małych przedsiębiorstw z Wielkopolski. Chodzi między innymi o zwiększenie umiejętności posługiwania się komputerem i Internetem by usprawnić działanie firmy, a także pogłębienie wiedzy z zakresu przedsiębiorczości. Ale najważniejszy wydaje się cel enigmatycznie ukryty pod hasłem – „Zmniejszenie ryzyka wykluczenia cyfrowego”. Projekt adresowany jest bowiem do przedsiębiorców i ich pracowników, którzy ukończyli 50 lat. To zazwyczaj pracownicy z bardzo dużą wiedzą zawodową i doświadczeniem, a jednak zdarza się, że w konfrontacji z młodszym pokoleniem przegrywają... To właśnie zupełnie nieuzasadniony lęk przed komputerem ogranicza ich w pracy. Projekt „Nowoczesny Rzemieślnik” – jak się okazuje po pierwszych edycjach – skutecznie zmienia nastawienie do komputera!

W czasie trwania szkoleń, czyli od września do grudnia, odbyło się w każdej edycji 12 spotkań, w tym 10x5 godz. lekcyjnych z zakresu obsługi komputera i Internetu oraz 2x5 godz. lekcyjnych z zakresu przedsiębiorczości. 19 słuchaczy poznawało źródła finansowania działalności gospodarczej, podstawy sprzedaży i autoprezentacji. Odkrywali, że Internet po przez określone strony www może być niezwykle pomocny, zwłaszcza w błyskawicznym zdobywaniu informacji podatkowych, zusowskich, jest też źródłem informacji o tym jak skorzystać z dotacje z UE.

Najmłodszy uczestnik ma 50 lat, a najstarszy 75! Komputery oswajało 17 panów i 2 panie. Skąd taka nierówność płci? Znaczna przewaga mężczyzn w projekcie wynika z branż, z których wywodzą się przedsiębiorstwa objęte wsparciem. Nabór przeprowadzono zatem w przedsiębiorstwach z branży:

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

budownictwo, spożywcza, motoryzacyjna, stolarsko-meblarska, metalowa, a więc branż stereotypowo męskich. Ten wybór został podyktowany wskazaniem ich przez badanie WUP Poznań, jako branż kluczowych dla rozwoju województwa wielkopolskiego w 2011 roku. Większość mieszka i pracuje w Poznaniu ale na zajęcia przyjeżdżano także z powiatu międzychodzkiego, szamotulskiego czy też okolic Gniezna i wcale nie przeszkadzało im, że muszą raz w tygodniu przyjechać do centrum Poznania.

Wiele ciepłych słów padło pod adresem organizatorów szkolenia. Chwalono Izbę za pomysł zorganizowania takich kursów. Chwalono wykładowców za cierpliwość i świetne dydaktyczne podejście do osób, które oswajały komputer. To właśnie brak cierpliwości – jak podkreślała jedna z uczestniczek – skutecznie odstraszył ją od pobierania lekcji od wnuków. „...„młodzi nie potrafią zrozumieć, że czegoś nie wiemy i natychmiast się denerwują”... Rzeczywiście warunki jakie stworzono u podwykonawcy – firmy Verbum sp z o.o./WSJO Poznań były komfortowe i sprzyjały nauce. Widać na tyle skutecznie, że 10 osób zdecydowało się już z we własnym zakresie pogłębiać tajniki Excela czy Worda.

Jakie były refleksje po zakończeniu? Co mówili nie tylko uczestnicy, ale przed wszystkim ich szefowie czy koledzy z bran-

ży? Dużo osób nadal nie chce przemóc strachu przed komputerami, część właścicieli uważa, że jeżeli mają osoby zatrudnione w przedsiębiorstwie, które obsługują komputer to oni sami już nie muszą się nauczyć choćby podstaw. Jak potwierdzają uczestnicy kursu - nic bardziej mylnego!

Czesław Stefaniak

**Starszy Cechu Ślusarzy i Rzemiosł
Pokrewnych w Poznaniu**

Te szkolenia były bardzo dobrze prowadzone. Prowadzący zajęcia mieli przekazywali mnóstwo wiadomości, a dla takich jak my, którzy stawiali pierwsze kroki przy komputerze to było bardzo cenne. Pracowaliśmy w małych grupach, więc tempo nauki świetnie dopasowano do naszych możliwości. Zdecydowanie łatwiej mi teraz pracować i... nawet teraz chodzę na drugi stopień kursu. Zdecydowałam się pójść – jak to się mówi – za ciosem i teraz już indywidualnie kontynuuję zajęcia na kursie dla bardziej zaawansowanych. Początki były oczywiście trudne, ale teraz Internet czy Excel przestał być tajemniczy. Oczywiście dużo, dużo jeszcze przed nami, a głód rośnie w miarę jedzenia... Staram się też we własnym zakresie opanowywać te programy i mam nadzieję, że wkrótce zacznę te umiejętności wykorzystywać w pracy. Przyznam, że teraz inaczej patrzę na młodszych, którzy tak swobodnie posługują się w pracy komputerem, ale teraz mogę choć trochę dotrzymać im kroku. Na naukę, nawet po siedemdziesiątce nigdy nie jest za późno! Bardzo sobie chwale, że dałem się namówić na uczestnictwo w tych zajęciach i będę wszystkich zachęcał do uczestnictwa w takim kursie. Był znakomicie zorganizowany!

Krystyna Małecka

**Cechu Ślusarzy i Rzemiosł Pokrewnych
w Poznaniu**

Bardzo mi się to szkolenie przydało! Nie-wiele przedtem pracowałam na komputerze, to były jedynie konkretne programy wykorzystywane w minimalnym stopniu. A teraz po zapoznaniu się z nimi odbieram komputer zupełnie inaczej. Rozumiem już teraz młodszych, którzy nie potrafią się bez komputera obejść. Ale najważniejsze, że wykorzystując go potrafię teraz zaoszczędzić w pracy wiele czasu. Prosty przykład – rozliczenie delegacji pracowników – teraz to chwila moment, a przedtem gdy liczyłam to na piechotę zajmowało to niepotrzebnie sporo czasu. Doceniam Internet – bo teraz nie mam kłopotu z szukaniem informacji podatkowych, zusowskich... Wszystko można znaleźć na odpowiednich stronach, a najważniejsze, że mam na to odwagę i wiem gdzie szukać informacji. Wiadomo, że młodzież ma nad nami ogromną przewagę gdy zasiada do komputera i często nie ma cierpliwości by seniorom coś wytłumaczyć. A kurs pozwolił nam spokojnie oswoić to bardzo przydatne narzędzie. Właściwe tempo wykładów, spokój wykładowczyń i ich cierpliwość przyniosła spore efekty. Mieliśmy luksusowe warunki do nauki.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Czesław Molik
Cech Rzemiosł Metalowych,
Elektrotechnicznych i Motoryzacyjnych
w Poznaniu

Jestem elektrykiem i elektronikiem z wykształcenia, ale komputera nie obsługiwałem, bo moja znajomość z komputerem ograniczała się do zupełnego minimum. Człowiek jest zagoniony pracą i zawsze znajdzie jakieś wytłumaczenie, że na zagłębianie się w komputer szkoda mu czasu. A po kursie po prostu – spiąłem się i dzięki

tej mobilizacji bardzo znacząco poszerzyłem moją wiedzę. Na pewno pomaga mi w tym wykształcenie techniczne. Uczymy się przez całe życie, sam wykształciłem w swojej firmie wielu specjalistów i gdy obserwuję młodzież widzę jak czasem zbyt często posługują się gotowymi schematami – także w pracy z komputerem. A kurs utwierdził mnie w przekonaniu, że warto zagłębić się w coś co pozornie już znamy. Wiele się na nim nauczyłem – to był bardzo trafiony pomysł!

Ogólne odczucia środowiska były na szczęście pozytywne, czego potwierdzeniem jest fakt, iż część osób w edycji III i IV przyszła z polecenia od dotychczasowych uczestników.

Chwalono pomysł zorganizowania takiego szkolenia i jego organizację. Szefowa projektu Natalia Krzyżan może być usatysfakcjonowana i spokojna o wyniki końcowe. A to dopiero półmetek szkoleń w ramach „Nowoczesnego Rzemieślnika”.

W styczniu ruszyły kolejne dwie edycje. W marcu natomiast rozpocznie się ostatnia - piąta tura szkoleń. Najważniejsze, że tyle osób zdecydowało się nawet po pięćdziesiątce wcisnąć klawisz ENTER!

W gmachu pod Pegazem

Marzena Rutkowska-Kalisz

Od półrocza Teatrem Wielkim im. Stanisława Moniuszki kieruje Renata Borowska-Juszczynska. Zapytaliśmy zatem co zmieni się w gmachu pod Pegazem, czy repertuar przyciągnie nowych widzów i dlaczego warto chodzić do opery....

Marzena Rutkowska-Kalisz: Co zrobić aby w czasach gdy muzyka jest tak powszechna ludzie nadal przychodzili do opery?

Renata Borowska-Juszczynska: Muzyka rzeczywiście towarzyszy nam niemal wszędzie ale najczęściej w formie elektronicznej. Najnowocześniejsze technologie nie tylko umożliwiają zapis, tworzą wrażenie zaangażowania ogromnego zespołu ale także są w stanie

wyeliminować wiele niedociągnięć wykonawców. Jednak nawet najdoskonalsza płyta nie zastąpi wizyty w filharmonii czy operze! To zupełnie inne wrażenia i inny smak, którego oczekują nasi widzowie. Mówiło się już kiedyś o śmierci teatru bo pojawiło się kino, mówiło się o śmierci książek bo pojawiły się e-booki... Ale jak się okazało żadna z tych katastrof nie miała miejsca właśnie dlatego, że bezpośredni kontakt ze sztuką nadal pozostaje dla ludzi bardzo ważny. Nie boje się, że zabraknie nam widzów i nie wynika to wcale z mojego zbyt optymistycznego. Sala koncertowa filharmonii czy też teatr operowy pozwala obcować z żywą sztuką – tutaj niedyspozycji wokalne czy warsztatowej nie można oszukać elektroniką. Widzowie tego właśnie poszukują – tej prawdziwej muzycznej wirtuozerii!

Nie bez przyczyny przecież na koncerty „unplugged” w popularniejszych gatunkach muzycznych decydują się tylko nieliczni. Brak wsparcia elektronicznego bardzo boleśnie może obnażyć niedoskonałości wokalne – przekonała się o tym niejedna gwiazda muzyki pop. Jak zatem przekonać młodych

widzów nieco zepsutych doskonałością nagrań CD do przyścia na spektakl operowy?

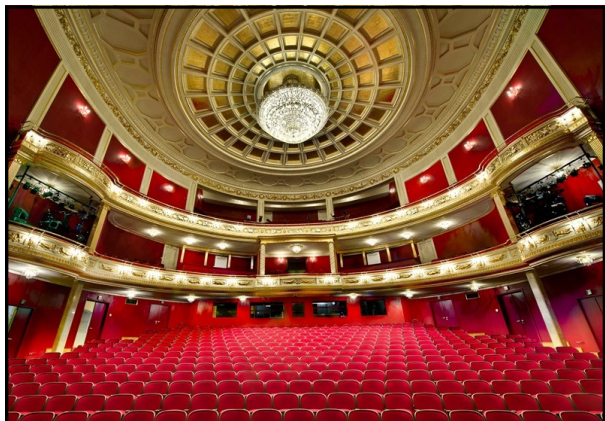
Renata Borowska-Juszczynska: Wiele planów i nadziei na przyszłość wiąże z tak zwanymi projektami edukacyjnymi. Te projekty artystyczne ujmują swobodą formy, bo nie wytwarzają tej bariery między artystami, a małym czy młodym nieprzygotowanym jeszcze widzom. Wychodzę z założenia, że sztuka broni się wtedy gdy działa. Nie wolno nam straszyć tego małego widza tym, że jest to opera, że przyście do niej wymaga specjalnego przygotowania. To od widza wymaga jedynie przekroczenia progu teatru operowego i zgody na zawarcie pewnej umowy. Oto wchodzimy do innego, nieco baśniowego świata, godzimy się na pewne konwencje i poddajemy magii miejsca. Dlatego też wprowadziłam do repertuaru koncerty rodzinne. Są to mniej lub bardziej steatralizowane koncerty dedykowane widzom, którzy chcą czegoś więcej dowiedzieć się zanim zacząną przychodzić na bardziej wysublimowane spektakle. Są realizowane w weekendy, w godzinach przedpołudniowych i po przez lekką, zabawową formułę mają zdecydowanie służyć edukacji muzycznej. Muzycy prezentują swoje instrumenty, dyrygent tłumaczy swoją rolę w czasie spektaklu, artyści nawiązują żywy kontakt z publicznością.

Jest to zatem świetna propozycja na przykład dla dziadków i wnucząt...

Renata Borowska-Juszczynska: Te koncerty muszą mieć oczywiście odpowiedni poziom artystyczny aby nikt nie poczuł się dotknięty zbyt nachalną edukacją. Kolejną propozycją

dla najmłodszych jest czytanie bajek, którym towarzyszy oprawa muzyczna i sceniczna. To nie tylko rozwija wyobraźnię ale przede wszystkim oswaja z magią miejsca i oczarowuje... To nie jest dom, to nie jest sala w domu kultury – to jest piękny teatr, w którym musi nawiązać się więź między widzami, a tym co dzieje się na scenie.

Teatr operowy to taka specyficzna materia, która z jednej strony szczydzi się klasyką ale z drugiej nie może być zamknięta na młodych twórców. To właśnie z myślą o nich przygotowujemy projekty, w których będą uczestniczyć zarówno wokaliści, absolwenci naszej Akademii Muzycznej jak i twórcy, którzy zadebiutują w roli reżyserów operowych czy choreografów. Jest to swoisty eksperyment sceniczny ale musimy otworzyć się na zupełnie nowe spojrzenie na operę, tak by nie tylko pozyskać młodych twórców ale i młodych odbiorców. Te spektakle będą prezentowane w małej Sali im. Drabowicza. Ale na razie przed nami rok warsztatów wokalnych, inscenizacyjnych i bardzo dużo emocji. Przygotowania do wystawienia tej nowej kompozycji odbywać się będą pod okiem najwybitniejszych tutorów wokalistyki czy reżyserii. To będzie praca nad zupełnie

nowym materiałem tak by inscenizacja nie była obciążona zakorzenionymi interpretacjami i mam nadzieję, że to tylko wyzwoli młode siły twórcze.

Na efekty musimy jeszcze poczekać, a tymczasem krótki wgląd w lutowy repertuar zachęca do przyścia zarówno miłośników klasyki operowej jak i tych poszukujących awangardy albo nieco lżejszej muzyki.

Renata Borowska-Juszczyńska: Widz jest bardzo różny, ten nasz typowy słuchacz przychodzi do nas na opery Verdiego czy baletową klasykę Jeziora Łabędziego ale zależy nam też na widzu teatralnym. To z myślą

o nim przygotowujemy polską inscenizację „Cyberiady” Krzysztof Meyer’a z librettem opartym na prozie Stanisława Lema i drugi spektakl „Portret” z librettem według Mikołaja Gogola i muzyką Mieczysława Weinberga. To będą bardzo ważne premiery, które są oparte na znanych literackich dziełach i raczej nie funkcjonują w powszechnej świadomości jako dzieła operowe. Zatem nie będą to ekranizacje znanych dzieł literackich, a raczej inscenizacje.

Jest i będzie zatem z czego wybierać... Czy tak bogata oferta dotyczy także bardziej przyziemnej kwestii jaką są ceny biletów?

Renata Borowska-Juszczyńska: Wprowadzamy tak zwane bilety studenckie. Drugi, trzeci spektakl po premierze ma pulę bardzo dobrych miejsc, a bilety po okazaniu legity-

macji studenckiej są w bardzo korzystnej cenie. Są z resztą różne możliwości kupowania biletów, także grupowych. Jesteśmy w stałym kontakcie z różnymi stowarzyszeniami i organizacjami i staramy się zaproponować jak najkorzystniejsze rozwiązania i możliwości kupienia biletów dla zorganizowanych grup widzów. Jest bardzo wiele opcji trzeba tylko je wykorzystać. Dbamy o pełną salę bo zależy nam na rozkochaniu w muzyce jak największej liczby widzów, zwłaszcza tych, którzy z czasem będą chcieli odwiedzać nas stale...

Dziękuję bardzo za rozmowę i do zobaczenia na spektaklu...

Więcej na: www.opera.poznan.pl

01 pt. 10.00	JEZIORO ŁABEDZIE Swan Lake Piotr Czajkowski / Kenneth Grew ADRIANA NAGÓRA, KENNETH GRAY, ANNA KACZYŃSKA Krzysztof Piwowarski, Wiesław Szary, Andrzej Gudy, Greta Włodarczyk	17 nd. 18.00	WOLNY STRZELEC Der Freischütz Carl Maria von Weber Krzysztof Piwowarski, Włodzisław Zawadzki, Anna Kaczyńska Marek Maron, Magdalena Kowalska, Tomasz Kozłowski, Barbara Gudy
02 sb. 10.00	JEZIORO ŁABEDZIE Swan Lake Piotr Czajkowski / Kenneth Grew ADRIANA NAGÓRA, KENNETH GRAY, ANNA KACZYŃSKA Krzysztof Piwowarski, Wiesław Szary, Andrzej Gudy, Greta Włodarczyk	23 sb. 18.00	JAŚ I MAŁGOSIA Hansel and Gretel Engelbert Humperdinck premiera ADRIANA NAGÓRA, MONIKA DOMONIAŁOWSKA, KRZYSZTOF GRAY Greta Włodarczyk / Magdalena Kowalska / Gł. Barbara Gudy / Monika Mych Włodarczyk / Krzysztof Piwowarski, Tomasz Kozłowski / Marek Maron
03 nd. 18.00	AIDA Giuseppe Verdi DARIUSZ CHAŁUPA, MAREK WROŚCIELSKI, ANNA KACZYŃSKA Barbara Gudy, Agnieszka Szlachetka, Krzysztof Piwowarski, Jerzy Miodowski	24 nd. 18.00	JAŚ I MAŁGOSIA Hansel and Gretel Engelbert Humperdinck ADRIANA NAGÓRA, MONIKA DOMONIAŁOWSKA, KRZYSZTOF GRAY Greta Włodarczyk / Magdalena Kowalska / Gł. Barbara Gudy / Monika Mych Włodarczyk / Krzysztof Piwowarski, Tomasz Kozłowski / Marek Maron
05 wt. 10.00	AIDA Giuseppe Verdi DARIUSZ CHAŁUPA, MAREK WROŚCIELSKI, ANNA KACZYŃSKA Barbara Gudy, Agnieszka Szlachetka, Krzysztof Piwowarski, Jerzy Miodowski	26 wt. 11.00	JAŚ I MAŁGOSIA Hansel and Gretel Engelbert Humperdinck ADRIANA NAGÓRA, MONIKA DOMONIAŁOWSKA, KRZYSZTOF GRAY Greta Włodarczyk / Magdalena Kowalska / Gł. Barbara Gudy / Monika Mych Włodarczyk / Krzysztof Piwowarski, Tomasz Kozłowski / Marek Maron
06 śr. 10.00	SKRZYPEK NA DACHU Fiddler on the Roof Jerry Bock / Joseph Stein ADRIANA NAGÓRA, DARIUSZ CHAŁUPA, MAREK WROŚCIELSKI, ANNA KACZYŃSKA Krzysztof Piwowarski, Jerzy Miodowski, Gł. Wiesław Szary, Tomasz Kozłowski, Barbara Gudy, Tomasz Szlachetka, Wiesław Szary	27 śr. 11.00	JAŚ I MAŁGOSIA Hansel and Gretel Engelbert Humperdinck ADRIANA NAGÓRA, MONIKA DOMONIAŁOWSKA, KRZYSZTOF GRAY Greta Włodarczyk / Magdalena Kowalska / Gł. Barbara Gudy / Monika Mych Włodarczyk / Krzysztof Piwowarski, Tomasz Kozłowski / Marek Maron
07 cz. 10.00	SKRZYPEK NA DACHU Fiddler on the Roof Jerry Bock / Joseph Stein ADRIANA NAGÓRA, DARIUSZ CHAŁUPA, MAREK WROŚCIELSKI, ANNA KACZYŃSKA Krzysztof Piwowarski, Jerzy Miodowski, Gł. Wiesław Szary, Tomasz Kozłowski, Barbara Gudy, Tomasz Szlachetka, Wiesław Szary	28 cz. 19.00	TRAVIATA Giuseppe Verdi DARIUSZ CHAŁUPA, MAREK WROŚCIELSKI, ANNA KACZYŃSKA Barbara Gudy, Tomasz Kozłowski, Jerzy Miodowski
08 pt. 10.00	SKRZYPEK NA DACHU Fiddler on the Roof Jerry Bock / Joseph Stein ADRIANA NAGÓRA, DARIUSZ CHAŁUPA, MAREK WROŚCIELSKI, ANNA KACZYŃSKA Krzysztof Piwowarski, Jerzy Miodowski, Gł. Wiesław Szary, Tomasz Kozłowski, Barbara Gudy, Tomasz Szlachetka, Wiesław Szary	występy gośnne	
10 nd. 18.00	WESELE FIGARA Le nozze di Figaro Wolfgang Amadeusz Mozart DARIUSZ CHAŁUPA, MAREK WROŚCIELSKI, ANNA KACZYŃSKA Krzysztof Piwowarski, Monika Mych Włodarczyk, Tomasz Kozłowski, Magdalena Kowalska, Greta Włodarczyk	04 pn. 18.00 20.30	CHITY DLA PROSPERITY Dariusz Chałupa, Jerzy Miodowski, Marek Wrościelski / Włodzisław Zawadzki organizator: Agnieszka Kozłowska
12 wt. 10.00	WESELE FIGARA Le nozze di Figaro Wolfgang Amadeusz Mozart DARIUSZ CHAŁUPA, MAREK WROŚCIELSKI, ANNA KACZYŃSKA Krzysztof Piwowarski, Barbara Gudy, Tomasz Kozłowski, Magdalena Kowalska, Greta Włodarczyk	11 pn. 19.00	GRUPA POD BUDĄ koncert organizator: Teatr Wielki w Poznaniu LIVE concert
14 cz. 10.00	LADY MAKBET MCENSKIEGO POWIATU Lady Macbeth of the Mtsensk District Dymitr Szostakowicz ADRIANA NAGÓRA, MONIKA DOMONIAŁOWSKA, DARIUSZ CHAŁUPA, ANNA KACZYŃSKA Barbara Gudy, Marek Maron, Wiesław Szary, Tomasz Kozłowski	18 pn. 10.30 20.30	KABARET MORALNEGO NIEPOKOJU „Pogoda na sumie” – jubileusz naszego programu organizator: Agnieszka Kozłowska
16 sb. 10.00	WOLNY STRZELEC Der Freischütz Carl Maria von Weber Krzysztof Piwowarski, Włodzisław Zawadzki, Anna Kaczyńska Marek Maron, Magdalena Kowalska, Tomasz Kozłowski, Barbara Gudy	25 pn. 19.00	TEATR CARITOL Z WARSZAWY BERLIN, CZWARTA RANO Łukasz Czuj Krzysztof Piwowarski, Tomasz Kozłowski, Anna Kaczyńska, Krzysztof Piwowarski organizator: Agnieszka Kozłowska

KASY BILETOWE: pn-sb. 13.00-19.00, nd. i śr. 16.00-18.00, tel. 61 65 90 231; BIURO OBSŁUGI WIDZÓW (wejście od Al. Niepodległości): pn-pt. 9.00-16.00, tel. 61 65 90 200

Europejski Rok Obywateli 2013

Natalia Krzyżan

Mimo, że ponad 35% pracowników rozważa podjęcie pracy w innym niż rodzimym państwie członkowskim UE, prawie jedna piąta nie decyduje się na taki krok, obawiając się stojących na drodze przeszkód. Dlaczego? Ponieważ nie zna przysługujących im praw związanych chociażby ze swobodnym przemieszczaniem się w obrębie Unii. Co więcej, w 2010 roku tylko 43% Europejczyków znało pojęcie „obywatelstwa europejskiego”. A to właśnie europejskiemu obywatelstwu zawdzięczamy wiele praw przysługujących nam z racji bycia mieszkańcem jednego z unijnych krajów członkowskich.

Czy, skoro często nie można mieć podwójnego obywatelstwa, oznacza to, że nie jesteśmy już polskimi obywatelami? Absolutnie nie! Obywatelstwo europejskie uzupełnia, ale nie zastępuje obywatelstwa polskiego. Znaczący to, że każda osoba która uzyska obywatelstwo państwa, które jest członkiem UE, automatycznie staje się obywatelem Unii Europejskiej. Także prawa z tego wynikające przysługują automatycznie. Pierwsze zapisy o ustawieniu takiego obywatelstwa zostały dokonane w Traktacie z Maastricht, który wszedł w życie w 1993 roku.

Temat obywatelstwa europejskiego jest bardzo aktualny, ponieważ właśnie w roku 2013 obchodzimy Europejski Rok Obywateli. Co roku Unia Europejska wyznacza lata tematyczne, które spełniają zadania kampanii informacyjnej dotyczącej określonego, wg. decydentów najważniejszego w danym okresie, tematu.

Europejski Rok Obywateli został ustanowiony z powodu znacznego deficytu wiedzy nt. praw przysługujących obywatelom Unii, źródeł informacji o nich oraz ze względu na korzyści jakie wynikną dla całej europejskiej społeczności z poprawy poziomu tej wiedzy.

Kampania informacyjna skupi się głównie na informowaniu o dostępnych wielojęzycznych narzędziach informacji, w tym Europe Direct, Your Europe, jako kluczowych elementach systemu „punktów kompleksowej obsługi”, źródeł informacji o prawach obywateli UE, jak również roli i widoczności narzędzi rozwiązywania problemów, takich jak SOLVIT, w celu umożliwienia obywatelom Unii lepszego wykorzystywania i obrony swoich praw.

Pisząc o deficycie informacji na temat europejskiego obywatelstwa nie sposób nie przypomnieć praw jakie obywatelom Unii przy-

sługują. Są to między innymi: prawo do głosowania i kandydowania w wyborach lokalnych i europejskich do Parlamentu Europejskiego w państwie zamieszkania, prawo do ochrony konsularnej zagranicą, prawo petycji do Parlamentu Europejskiego, skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, prawo do udziału w europejskiej inicjatywie obywatelskiej, dostęp do edukacji, uznanie kwalifikacji zawodowych, dostęp do opieki zdrowotnej, nabywanie lub zachowywanie prawa do zabezpieczenia społecznego, a więc praw obywatelskich. A także praw konsumenckich, jak np. prawo dostępu do towarów i usług w innych państwach członkowskich oraz ochrona konsumentów na poziomie UE.

Także najbardziej cenione prawo – prawo do swobodnego przemieszczania się – wynika z obywatelstwa UE. Rocznie Europejczycy odbywają ponad miliard podróży w UE i coraz więcej obywateli korzysta z prawa do osiedlenia się w innym państwie członkowskim UE: w 2010 r. około 12,3 mln osób mieszkało w innym państwie członkowskim niż ich własne. Ok. 40 mln obywateli dokonuje zakupów internetowych w innych państwach UE.

W celu uzyskania szczegółowych informacji o Europejskim Roku Obywateli, zapraszamy Państwa do odwiedzenia strony kampanii <http://europa.eu/citizens-2013/pl/home> oraz do kontaktu z Punktem Europe Direct – Poznań.

Europe Direct - Poznań
przy Wielkopolskiej Izbie Rzemieśniczej w Poznaniu
61-874 Poznań al. Niepodległości 2
tel. +48 61 853 71 32
fax. +48 61 852 13 16
e-mail: Europe-direct.poznan@irpoznan.com.pl
czynny od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 - 15.00

Bezpłatna infolinia Europe Direct (00 800 67891011)

Podsumowanie projektu Parlamentu Hanzeatyckiego BSR QUICK

Natalia Krzyżan

Hanse-Parlament Wielkopolskiej Izby Rzemieślniczej w Poznaniu), jak również innych instytucji z całego obszaru nadbałtyckiego. Członkowie mają łącznie pod opieką około 450.000 małych i średnich przedsiębiorstw. Celem Parlamentu Hanzeatyckiego jest wspieranie przedsiębiorstw z obszaru Morza Bałtyckiego i wzmacnianie konkurencyjności regionu.

Jednym z kluczowych projektów, który wspierał prace Parlamentu Hanzeatyckiego, był jeszcze do końca 2012 r. projekt BSR QUICK (Qualification, Innovation, Cooperation and Keybusiness for Small and Medium Enterprises in the Baltic Sea Region) - dofinansowany ze środków programu nadbałtyckiego INTERREG. Projekt trwał od 2009 do 15 grudnia 2012 r..

Główne obszary działania projektu objęty:

- ◆ założenie Baltic Sea Academy z 15 uniwersytetami z dziewięciu krajów nadbałtyckich,
- ◆ stworzenie infrastruktury i sieci wsparcia innowacji przy kooperacji z izbami zawodowymi, MiŚP i uniwersytetami,
- ◆ rozwój 3 klastrów innowacji, odpowiednich dla MiŚP,
- ◆ transfer wiedzy i technologii,

- ◆ przeprowadzenie działań badawczo-rozwojowych dla 75 MiŚP,
- ◆ sporządzenie planów biznesowych i inwestycyjnych dla 500 MiŚP,
- ◆ opracowanie i realizację działań dokształcających o nowych technologiach,
- ◆ międzynarodowe fora biznesowe i giełdy kooperacyjne dla MiŚP ze wszystkich branży,
- ◆ opracowanie 3 programów strategicznych i złożenie ich do politycznych procesów decyzyjnych na płaszczyźnie regionalnej, krajowej i międzynarodowej.

Dwoma najbardziej znaczącymi rezultatami projektu są: związek szkół wyższych „Baltic Sea Academy” i zapoczątkowany rozwój centrów kompetencji (center of competence).

Najbliższe walne zgromadzenie Parlamentu Hanzeatyckiego i Akademii Morza Bałtyckiego, połączone ze spotkaniami projektu IGA, odbędzie się 6 i 7 czerwca 2013r. w Hamburgu.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji projektu BSR QUICK oraz strategia, jaką przygotował Parlament Hanzeatycki odnośnie innowacyjnej polityki regionalnej w obszarze nadbałtyckim, znajdziecie Państwo w grudiowym Newsletterze PH (Newsletter 12/12) dostępnym na stronie <http://www.irpoznan.com.pl/parlament-hanzeatycki/400,newslettery.html>

Polecamy!

Komunikacja niewerbalna

Maciej Wika

Mowa ciała jest najstarszą formą porozumiewania się i jednocześnie stanowi nieodłączne towarzystwo dnia codziennego. Z komunikacją tą spotykamy się podczas każdej rozmowy. Obojętnie czy to z szefem, przyjacielem, żoną, czy mężem. Wyrażamy przez nią nasze nastawienie do rozmówcy, samopoczucie, stany emocjonalne. Poprzez sygnały niewerbalne, jakie wysyła nam rozmówca, możemy określić także czy mu się spieszy, albo czy w ogóle ma ochotę na rozmowę z nami.

Ocenia się, że ponad 50% treści komunikatu, który chcemy przekazać odbywa się drogą gestykulacji, dalsze kolejno miejsce zajmuje natężenie/tembr/barwa głosu, a na końcu dopiero wypowiedane słowa. Dlatego tak istotną rolę zwłaszcza w ostatnich czasach zajmuje rola badań nad ludzką komunikacją niewerbalną. Mowa naszego ciała jest najczęściej nieświadoma i mimowolna, można jednak nauczyć się doskonalić technikę kierowania naszą komunikacją niewerbalną.

Co możemy odczytać z gestów, mimiki, wzroku naszego rozmówcy?

Pytanie właściwie powinno brzmieć: czego odczytać nie możemy, ponieważ większość komunikatów jakie wysyła ich nadawca jest właśnie niewerbalna. Powinniśmy pamiętać, że człowiek jest przede wszystkim wzrokowcem i najwięcej informacji odbiera za pomocą tego zmysłu. Pierwszą rzeczą na jaką zwracamy uwagę podczas kontaktu z drugim człowiekiem jest jego twarz. Jest to najbar-

ziej ekspresyjna część naszego ciała. Z niej możemy odczytać nastrój rozmówcy i po rozpoznaniu sytuacji odpowiednio pokierować rozmową. Omawianie zacząć powinno się od oczu, które są głównym obiektem skupienia wzroku podczas rozmowy i uwagi w ogóle począwszy od pierwszych dni życia. Możemy tu wyróżnić co najmniej kilka rodzajów spojrzeń. Począwszy od szeroko otwartych oczu, którym towarzyszy uniesienie brwi (gdzie możemy mówić o zdziwieniu, bądź, gdy brwi są wysoko uniesione o szokowaniu). Uniesienie jednej brwi i lekkie zmruczenie oczu najczęściej oznacza irytację. Lekkie przymknięcie oczu oznacza znużenie rozmową i rozmówcą.

Podobnych sygnałów, jakie przesyła nam wygląd oczu jest jeszcze dużo więcej. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku ust. Uśmiechnięte usta oznaczają radość, opuszczone kąciki smutek. Rozszerzone, ale nie uniesione - zniesmaczenie, irytację. Nieco inaczej wygląda sprawa jest chodzi o mimi-

kę, gdyż tutaj odczytujemy przekaz informacji zwracając uwagę na wszystkie elementy i ogólny wyraz twarzy.

Kolejnym kanałem niewerbalnej komunikacji jest gestykulacja. Tu sprawa jest znacznie obszerniejsza, ponieważ gestów ciała jest co najmniej kilkadziesiąt. Ruchy i ułożenie dłoni, pozycja ciała, pozycją rąk, nóg wszystko to ma wpływ na przekaz informacji. Cała sylwetka rozmówcy obrócona w naszą stronę może sugerować otwartość i sympatię, zasłonięcie klatki piersiowej rękoma oznacza najczęściej 'brak dostępu' do rozmówcy, z kolei rozłożone ręce i otwarte dłonie skierowane w naszą stronę oznaczają chęć rozmowy i kontynuowania znajomości.

Rodzajem komunikacji niewerbalnej jest również dotyk, a właściwie chęć lub niechęć dotykania drugiej osoby, która może wyrażać się w przypadkowych dotknięciach, poklepywaniu po ramieniu, poprawianiu kołnierzyka. Jest to szukanie kontaktu fizycznego oznaczającego w tym przypadku chęć bliskości fizycznej.

Na mowę ciała wpływa także nasza ruchliwość. Czyli im bardziej poruszamy nogami, rękami, albo co chwilę zmieniamy pozycję, dajemy do zrozumienia, że jesteśmy zniecierpliwieni i niespokojni. Gdy natomiast wykonujemy wolne, nie nagłe ruchy ciała można powiedzieć, że czujemy się bezpiecznie i komfortowo. Poprawianie co chwilę włosów, przekładanie nogi na nogę i tym po-

dobne zachowania mogą oznaczać także podniecenie, ekscytację, wielką radość, której nie można w kontrolowany sposób ujarzmić.

Czego dowiadujemy się o rozmówcy odczytując jego gesty, mimikę i postawę?

Po zachowaniu drugiego człowieka łatwo intuicyjnie określić jego temperament. Czy jest to osoba wesoła, radosna, rozrywkowa, zabawna, nerwowa czy smutna. Można też łatwo przypisać go do któregoś z typów osobowości. Dużo ruchów, częsta zmiana pozycji, gestykulacja, uśmiech i wesoły wyraz twarzy może sugerować, że mamy do czynienia z sangwinikiem, Nerwowe potrząsanie nogą, niepewne spojrzenie, nerwowe ruchu wskazują na choleryka, natomiast

źródło: www.campus-to-career.com

spuszczona głowa, smutny wyraz twarzy, powolne ruchy wskazują na flegmatyka.

Z mowy ludzkiego ciała możemy dowiedzieć się także o pozycji społecznej naszego rozmówcy, typie pracy jaką wykonuje. Zupełnie inaczej będzie zachowywał się robotnik i inaczej księgowy.

Z gestów możemy wywnioskować także jakie rozmówca ma wobec nas zamiary. Możemy dowiedzieć się czy widzi w nas tylko partnera biznesowego czy potencjalnego znajomego. Od tego czy zgadzamy się kontynuować rozmowę schodzącą na teren osobisty zależy sukces rozmowy oraz to, co chcemy osiągnąć.

Czy komunikację niewerbalną można kontrolować?

Pomijając takie czynności jak powiększanie/pomniejszanie się żrenic, czy drżenie ciała, które odbywają się podświadomie można odpowiedzieć – tak, można kontrolować mowę ciała i co więcej, warto się jej nauczyć, bo jest bardzo pomocna w codziennym życiu, a zwłaszcza w stresujących sytuacjach takich jak rozmowa z szefem, gdzie należy kontrolować swoje odruchy.

Wiele czynników zależy od tego czy rozmowa zakończy się po naszej myśli, dlatego do spotkania należy się odpowiednio przygotować. Jeszcze przed rozmową dowiedzmy się jakim typem człowieka jest nasz przyszły rozmówca. Jeśli jest to szef firmy, polityk, prawnik, ważna, ceniona osoba należy pamiętać o odpowiedniej oprawie, czyli elegancko, ale skromie się ubrać.

Kolejną rzeczą na jaką powinniśmy zwrócić uwagę jest temat jak poruszymy z rozmówcą, czyli prawdziwy cel spotkania.

Jeśli poruszać będziemy temat imprezy urodzinowej dobrze byłoby wykazać się spontanicznością, radością i uśmiechem w zachowaniu, a gdy rozmowa będzie dotyczyła spraw finansowych firmy wykazać należy się spokojem, opanowaniem i zdecydowanym działaniem i stanowczością.

Ważne jest także wcześniejsze wyobrażenie sobie samych siebie podczas przyszłej rozmowy. Jak chcemy podczas niej wyglądać? Na wywarciu jakiego wrażenia nam zależy? Co chcemy, aby myślał o nas rozmówca? Od odpowiedzi na te pytania zależy nasze zachowanie, dlatego jeśli zależy nam, aby wypaść na poważnych, spokojnych ludzi, którym można zaufać nasze gesty zachowania powinny być inne niż w sytuacji kiedy dbamy o wizerunek na przykład szalonego znajomego.

Przejdźmy teraz do samych gestów, nad którymi kontrola umożliwi nam osiągnięcie różnych celów podczas rozmowy. Spójrzmy na polityków, którzy są wręcz idealnym przykładem doskonale wyuczonych gestów, mających na celu zdobycie sympatii wyborców. Gesty otwartości wobec społeczności, rozmyślenia, uważnego słuchania pozwalają nam myśleć 'jaki on inteligentny'. Chcemy, aby nas także tak postrzegano? Nic prostszego! Zauważmy, że na zdjęciach 'myślący polityk' to polityk wpatrujący się w jeden punkt, często z lekko zmarszczonym czołem z podpartą o podbródek dłonią (stoły

podczas konferencji są zazwyczaj na tyle wysokie aby polityk bez garbienia się mógł się swobodnie podbierać). A kiedy już zaczynają mówić otwierają dłonie w kierunku kamer albo poruszają nimi zgodnie z natężeniem i siłą głosu. Zwróćmy też uwagę na ogólną całą postawę ciała i prezentowany spokój. Wszystko to pozwala nam myśleć o powadze, mądrości i opanowaniu polityka. Warto brać z nich przykład, ponieważ ich wizerunek jest wizerunkiem przede wszystkim medialnym i ładnie prezentującym się, który robi wrażenie i stawia w pozytywnym świetle.

Mowa ciała jest w dzisiejszych czasach ważnym elementem życia społecznego. Dobrze jest nabyć umiejętność świadomej kontroli naszych odruchów. Warto samemu przed lustrem poćwiczyć rozmowy i zobaczyć jak widzi nas rozmówca i co chcielibyśmy w zachowaniu zmienić.

Jak rozpoznać, czy rozmówca jest wobec nas szczerzy biorąc pod uwagę komunikację niewerbalną?

Kłamstwo wykryć jest łatwo. Najprościej można to ująć w ten sposób, że słowa które

wypowiadamy są sprzeczne z komunikatami jakie wysyła nasze ciało. Czujemy wtedy straszną niepewność, obawę. Najczęściej kłamca spuszcza głowę albo odwraca ją od wzroku rozmówcy. Po wypowiedzeniu słów zaciska usta albo zagryza wargi, źrenice jego powiększają się. Wypowiadając kłamstwo ludzie często starają się zakryć usta poprzez pocieranie warg, nosa. Pewność siebie w takiej sytuacji maleje. Najlepszymi kłamcami są zazwyczaj aktorzy, dziennikarze, politycy – osoby przyzwyczajone do odgrywania pewnych ról. Ci, którzy często kłamią, także stają się dobrymi kłamcami, bo przyzwyczajenie pozwala im na większą samokontrolę, wiedząc już jakie konsekwencje kłamstwo za sobą pociąga.

Prawda zazwyczaj wypowiedzana jest głośno, pewnie, wyraźnie. Rozmówca nie ma problemu z patrzeniem w twarz i spotkaniem spojrzenia drugiej osoby. Wypowiadając prawdę przyjmujemy otwartą pozycję ciała, nie musimy chować drżących dłoni i bardziej ekspozujemy je w geście otwartości.

KONTAKT	al. Niepodległości 2 61-874 Poznań http://irpoznan.com.pl e-mail: redaktor@irpoznan.com.pl
WYDAWCA	Wielkopolska Izba Rzemieślnicza w Poznaniu
REDAKTOR NACZELNY	Marzena Rutkowska-Kalisz
OPRACOWANIE GRAFICZNE	Katarzyna Rusin-Smolińska
SUBSKRYPCJA	Subskrypcję Wielopolskiego Rzemieślnika można zamówić pod adresem e-mail: redaktor@irpoznan.com.pl z dopiskiem w tytule „Subskrypcja”. Każdy kolejny numer zostanie przesłany do Państwa drogą elektroniczną w dniu ukazania się WR na Portalu. Oczekujemy też na Państwa uwagi i sugestie pod tym samym adresem e-mail.